

Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski – nasze prace krok po kroku

1. Parę słów o projekcie Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020

Projekt jest realizowany w ramach **Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020** (Oś Priorytetowa 8, Działanie 8.1., Poddziałanie 8.1.3). **Głównym celem Projektu** jest podniesienie kompetencji ICT 4940 nauczycieli i 11680 uczniów z 600 wielkopolskich szkół prowadzących kształcenie ogólne na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym.

Projekt skierowany jest do wszystkich typów szkół i obejmie swoim działaniem 600 placówek z terenu Wielkopolski. W ramach Projektu, realizowanego w ciągu pięciu lat, przewidziano sześć różnych podprojektów edukacyjnych, w tym trzy skierowane do szkół podstawowych:

- Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski
- Cyfrowa Mapa Dorzecza Warty
- Uczniowskie Laboratoria Informatyczne

oraz trzy podprojekty edukacyjne skierowane do szkół ponadpodstawowych:

- Ligi Przedmiotowe
- Klasy Akademickie
- Uczniowskie Laboratoria Informatyczne
- Akademia Kształcenia Wyprzedzającego.

2. Geneza

O projekcie edukacyjnym **Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020** dowiedziała się pod koniec roku szkolnego 2017/2018 pani dyrektor Halina Warzychowska podczas spotkania dyrektorów szkół z kuratorem oświaty. Natychmiast zgłosiła szkołę do udziału w I edycji projektu **Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020 podprojekt Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski**.

Celami, które przyświecał p. dyrektor były: chęć **rozwaju kompetencji kluczowych** u uczniów SP Kawnice, w **szczególności doskonalenie umiejętności z zakresu TIK**. Szkoła została zakwalifikowana do projektu, którego realizacja rozpoczęła się w roku szkolnym 2018/2019. Opiekunem zespołu uczniowskiego (osobą odpowiedzialną za realizację projektu od strony merytorycznej) została nauczycielka **historii i języka polskiego Irena Śmigielska**.

3. Formowanie zespołu uczniowskiego

We wrześniu i w październiku 2018 roku w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu przeprowadzono cykl szkoleń dla opiekunów zespołów uczniowskich. Szkolenia dotyczyły: nowatorskiego wykorzystania technologii cyfrowych w edukacji oraz sposobów planowania i realizacji zajęć metodą projektu, a także warsztatu pracy historyka. Następnie opiekun zespołu rozpoczął tworzenie grupy projektowej. Głównymi kryteriami rekrutacyjnymi były: gotowość uczniów do rozwoju (w tym samodoskonalenia), potrzeba podnoszenia swoich umiejętności z zakresu TIK oraz zamiłowanie do historii i chęć odkrywania tajemnic przeszłości z wykorzystaniem narzędzi stosowanych przez

profesjonalnych historyków.
Powstała grupa badawcza złożona z 12 uczniów klas V-VIII. Do zespołu należeli: Bogna Kwitowska, Amelia Woźniak, Franciszek Ziemniczak, Kacper Chwalisz, Mateusz Karnicki, Jakub Leszczyński, Laura Śmigielska, Szymon Wardęcki, Jakub Dąbrowski, Paweł Krasucki, Sandra Grzebielucha i Martyna Piotrowska.
Projekt realizowano podczas 64 godzin zajęć pozalekcyjnych, które odbywały się w każdy wtorek począwszy od listopada 2018r. do maja 2019 roku.

4. Zadania zespołu

Zadaniem zespołu był wybór wydarzenia, obiektu lub miejsca mającego duże znaczenie dla lokalnej społeczności i pozyskanie jak najwięcej informacji dotyczących wybranego tematu. Uczniowie mieli dotrzeć do wszelkich dostępnych źródeł i udokumentować je w formie zdjęć i filmów. Ostatnim etapem działań było stworzenie biogramu lub artykułu hasłowego zawierającego informacje na temat badanego problemu. Wspólnym efektem pracy wszystkich grup projektowych stała się encyklopedia Wielkopolski umieszczona na platformie cyfrowej ODN w Poznaniu.

5. Realizacja projektu

Pracę projektową prowadzono na dwóch płaszczyznach – doskonalono umiejętności TIK oraz poznawano historię Kawnic i jej bohatera.

Na pierwszym spotkaniu I. Śmigielska przeprowadziła zajęcia mające na celu przedstawienie założeń projektu oraz integrację zespołu uczniowskiego. Na kolejnych spotkaniach uczniowie zapoznali się z obsługą i możliwościami tabletów oraz aparatu cyfrowego, które uzyskano dla realizacji projektu. Ze sprzętu komputerowego korzystano na każdych zajęciach. Dzieci **doskonaliły swoje dotychczasowe umiejętności informatyczne** a ponadto nauczyły się: generować QR-kody, tworzyć w Internecie drzewa genealogiczne, dokonywać obróbki zdjęć, nagrywać i montować filmy, tworzyć notatki z wykorzystaniem mapy myśli, tworzyć quizy w programie kahoot i wiele innych. Od strony historycznej poznawano dzieje regionu. Uczniowie samodzielnie szukali informacji w bibliotekach i Internecie. Wspólnie ustalili, że **tematem badań będzie postać Eustachego Chelmskiego – żołnierza napoleońskiego, którego prochy spoczywają na cmentarzu w Kawnicach.** **Projekt edukacyjny otrzymał tytuł „Eustachy Chelmski – kawnicki superbohater”.** Następnie opiekun zespołu podzielił uczniów na małe grupy i każdej przydzielił zadania oraz wyznaczył terminy realizacji poszczególnych etapów projektu. Nauczyciel na bieżąco monitorował postępy prac. Uczniowie dzielili się efektami swojej pracy podczas cotygodniowych spotkań oraz utworzyli grupę na messengerze, co niezwykle usprawniło komunikację.

Próbując ustalić kim był i czego dokonał E. Chelmski młodzi badacze przeszukali zasoby Internetu i bibliotek (także cyfrowych), przejrzeni księgi parafialne miejscowego kościoła, przeanalizowali tablice nagrobne umieszczone na pomniku dawnych właścicieli dóbr kawnickich. Zapoznali się z archiwalnymi kronikami SP Kawnice oraz OSP w Kawnicach. Zbadali genealogię rodu Chelmskich. Następnie przeprowadzili wywiad z panem Grzegorzem Ratajczykiem (wnukiem właściciela majątku po Mielęckich), który opowiedział o historii dworku i majątku w Kawnicach a także zapoznał uczniów z wizerunkiem ostatnich właścicielek Kawnic – panien Teresy i Heleny Mielęckich. Uczniowie dotarli do niepublikowanych zdjęć rodziny Mielęckich oraz ich przyjaciół. Po kilkumiesięcznych pracach wreszcie wyłonił się portret bohatera- człowieka niezwykłego:

uczestnika wojen napoleońskich, obrońcy hiszpańskiego fortu Fuengirola, kawalera orderu Legii Honorowej, uczestnika wyprawy na Moskwę w 1812r., sympatyka powstania listopadowego, zesłańca syberyjskiego a pod koniec swoich dni szanowanego mieszkańca Kawnic.

W kwietniu 2019 r. powstał biogram Eustachego Chelmskiego, który w najbliższym czasie będzie umieszczony na platformie cyfrowej Dziecięcej Encyklopedii Cyfrowej . Ponadto dzieci wykonały drzewo genealogiczne E. Chelmskiego i jego potomków oraz prezentacje multimedialne obrazujące losy Eustachego i jego córek z rodzinami. Niezwykle cenny jest umieszczony na You Tube, filmy pt. „Kartki z albumu Mielęckich”, w którym grupa projektowa pokazała nigdzie niepublikowane zdjęcia rodziny Mielęckich i ich przyjaciół. Ukoronowaniem dzieła stało się nagranie słuchowiska pt. „Eustachy Chelmski – kawnicki superbohater”, które także znajduje się na You Tube. Ponadto w interencie zamieszczono wywiad z panem Ratajczykiem oraz film prezentujący grupę projektową z Kawnic.

Zupełnie nieoczekiwanym, zrodzonym z potrzeby serca, efektem prac było stworzenie (przy bardzo dużym wsparciu rodziców) **grupy wolontariuszy opiekujących się grobowcem E. Chelmskiego** i jego potomków. Wolontariusze regularnie sprząтали bardzo zaniedbany grób, sadzili kwiaty, palili znicze. Pojawiła się również potrzeba propagowania wiedzy o kawnickim bohaterze wśród uczniów i mieszkańców Kawnic, dlatego została wykonana gazetka ścienna nt. E. Chelmskiego. Ponadto na ręce burmistrza gminy Golina przekazano list z prośbą o **nazwanie jednej z nowo powstałych ulic imieniem E. Chelmskiego**.

W kwietniu przesłano wszystkie wypracowane materiały do opiekuna naukowego – **p. dr Anny Piesiak z UAM w Poznaniu** i pracownicy naukowi UAM przystąpili do recenzji naszej pracy.

6. Finał

Okazało się, że praca zespołu uczniowskiego pod kierunkiem I. Śmigielskiej została bardzo wysoko oceniona przez recenzentów, a projekt Eustachy Chelmski – kawnicki superbohater” jest jednym z najlepszych projektów uczniowskich I edycji. Zespół wraz z opiekunem został zaproszony na uroczystą Galę Finałową I edycji Projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”, która odbyła się 8 X 2019r. na terenie MTP. Uczniowie otrzymali nagrody w postaci statuetki oraz czytników e-booków.

7. Efekt prac:

a) korzyści dla uczniów

- podniesienie kompetencji kluczowych a szczególnie rozwój umiejętności z zakresu TIK,
- poszerzenie wiedzy historycznej,
- budzenie patriotyzmu lokalnego i szacunku dla przodków,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- konstruktywne spędzanie wolnego czasu,

- umiejętność samokształcenia i pracy w zespole,
- integracja grupy rówieśniczej, dobra zabawa,
- szacunek, podziw a może zazdrość ze strony kolegów,
- nagrody rzeczowe dla każdego uczestnika - czytnik e-booków oraz książka o powstaniu wielkopolskim,

b) korzyści dla szkoły:

- budowa sieci Wi-Fi w szkole i utrzymanie tej sieci przez cały okres realizacji Projektu,
- wyposażenie pracowni przedmiotowej w cyfrowe narzędzia dydaktyczne: 1 laptop, 25 tabletów, 1 aparat cyfrowy, 1 kamera internetowa,
- stworzenie aplikacji cyfrowych umożliwiających kontynuację zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkołach po zakończeniu Projektu,
- uzyskanie materiałów biurowych dla realizacji Projektu,
- stworzenie dobrego klimatu do zdobywania wiedzy,
- kreatywność,

c) korzyści dla społeczności lokalnej:

- wolontariat sprawujący opiekę nad grobowcem E. Chełmickiego oraz rodzin Trąpczyńskich i Mielęckich,
- „przywrócenie” społeczności lokalnej zapomnianej postaci E. Chełmickiego – wielkiego patrioty i bohatera.

Zespół projektowy ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Kawnicach - laureatem I edycji Projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”

8 X 2019r. zespół projektowy ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Kawnicach pracujący pod kierunkiem p. Ireny Śmigielskiej wziął udział w Gali Finałowej I edycji Projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020, która odbyła się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Organizatorem Gali były: Samorząd Województwa Wielkopolskiego i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu - realizatorzy Projektu "Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020". Gospodarzem Gali Finałowej była Pani Marzena Wodzińska - Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego. Gala Finałowa była zwieńczeniem roku pracy 287 zespołów uczniowskich, 3.400 uczniów i 444 nauczycieli ze szkół na każdym poziomie nauczania z całej Wielkopolski.

Zespół z naszej szkoły został nagrodzony za projekt edukacyjny pt. „**Eustachy Chelmiński-kawnicki superbohater**”, który był realizowany w ramach podprojektu Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski. Zespół projektowy SP Kawnice składał się z 12 uczniów klas V-VIII i należeli do niego: **Bogna Kwitowska, Amelia Woźniak, Franciszek Ziemniczak, Kacper Chwalisz, Mateusz Karnicki, Jakub Leszczyński, Laura Śmigielska, Szymon Wardecki, Jakub Dąbrowski, Paweł Krasucki, Sandra Grzebielucha i Martyna Piotrowska.**

Gal Finałowa była bardzo pięknym wydarzeniem. Podczas uroczystości zabrali głos: pani Marzena Wodzińska – Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, pan Piotr Waśko – Dyrektor Projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”, pan prof. Waldemar Łazuga – Główny Ekspert ds. rozwoju kompetencji kluczowych w Projekcie oraz pan prof. dr hab. Witold Abramowicz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, który wygłosił wykład pt. „Nasza przyszłość ze sztuczną inteligencją”. Następnie wręczone zostały nagrody za najlepsze projekty uczniowskie w podprojektach edukacyjnych, za zajęcie pierwszych miejsc w czterech Ligach Przedmiotowych (język angielski, historia, fizyka i matematyka) oraz za zdobycie tytułu „Super Szkoły” – łącznie wręczono 21 zestawów czytników e-book – dla nauczyciela-opiekuna zespołu uczniowskiego oraz każdego ucznia w zespole uczniowskim. Szkoła, która w ramach rozgrywek ligowych zdobyła największą liczbę punktów we wszystkich czterech ligach otrzymała puchar „Super Szkoły” oraz projektor wielkoformatowy. Nagrody zostały wręczone przez panią Marzenę Wodzińską, panią Elżbietę Leszczyńską, panią Ewę Superczyńską, pana Piotra Waśko oraz opiekunów dydaktycznych sześciu podprojektów edukacyjnych – naukowców z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – dr Annę Piesiak (Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski), prof. Violetę Julkowską (Akademia Kształcenia Wyprzedzającego), prof. Waldemara Ratajczaka (Cyfrowa Mapa Dorzecza Warty), prof. UAM Sebastiana Paczosa (Ligi Przedmiotowe) oraz dra Mariusza Menza (Klasy Akademickie). Dużym przeżyciem były wywiady udzielane dla telewizji poznańskiej przez Bognę Kwitowską, Pawła Krasuckiego oraz panią Irenę Śmigielską.

Następnie rozpoczęła się mniej formalna część uroczystości – wspólny posiłek dla zaproszonych gości. Udział w projekcie Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski był dla uczniów i ich opiekunki wielką intelektualną przygodą, a co najważniejsze ocalił od zapomnienia pamięć o wielkim bohaterze – Eustachym Chelmińskim.

Bardzo się cieszymy i jesteśmy dumni, że opiekunowie naukowci i recenzenci z UAM w Poznaniu docenili pracę zespołu i ocenili ją bardzo wysoko.